

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Henk Nijhuis
h.nijhuis@nijmegen.nl
T 024 – 329 26 49

Ons kenmerk

D210985207

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Datum 13 juli 2021
Onderwerp Meetplan luchtkwaliteit Nijmegen-West

Geachte leden van de raad,

Op weg naar een schone en gezonde stad is er binnen de gemeente Nijmegen reeds vele jaren aandacht voor het verminderen van luchtverontreinigende stoffen. Begin 2020 is het landelijke Schone Lucht Akkoord (SLA) medeondertekend door de gemeente Nijmegen. Met de ondertekening van dit akkoord stellen partijen als doel om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen te realiseren ten opzichte van 2016, door schonere lucht. Daarbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit in 2030 voor fijnstof (PM10 en PM2,5) en stikstofdioxide (NO2).

Binnen het SLA wordt gewerkt om de uitstoot van stoffen te verminderen van een aantal binnenlandse bronnen, namelijk binnenvaart, mobiliteit, mobiele werktuigen, industrie, landbouw, woningen en houtstook. In september 2020 is door de gemeenteraad een nieuw Nijmeegs Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit: 'Op weg naar een gezonde luchtkwaliteit in 2030' vastgesteld. Hierin zijn in lijn met de relevante thema's uit het SLA, circa dertig geactualiseerde en nieuwe maatregelen opgenomen om de luchtkwaliteit in Nijmegen verder te verbeteren.

Een van deze maatregelen geeft aan dat door monitoring en rapportage de voortgang van het uitvoeringsprogramma bewaakt zal worden. Daarbij zal worden aangesloten bij de monitoring van het SLA. De uitvoering van de twee moties die op 27 januari 2021 door uw gemeenteraad zijn aangenomen en oproepen tot het opstellen en uitvoeren van een meetplan voor de luchtkwaliteit in Nijmegen-West, zijn in lijn met de uitvoering van deze maatregel.

Meetplan

Met het voorliggende Meetplan luchtkwaliteit Nijmegen-West geven we uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit, de twee ingediende moties en houden we rekening met de ingebrachte wensen tijdens diverse overleggen met de deskundigen en wijkvertegenwoordigers. Naast het weergeven van bestaande en geplande nieuwe

metingen, geeft dit meetplan ook een beeld wat nog meer gedaan wordt om de luchtkwaliteit en de resultaten van luchtkwaliteitsbeleid te volgen.

We maken in Nijmegen gebruik van verschillende manieren om de luchtkwaliteit in de stad jaarlijks te monitoren. Naast metingen vanuit het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit (LML) heeft de gemeente een eigen meetnet voor stikstofdioxide, fijnstof en projectmatig benzeen om de ontwikkeling van de concentraties op leefniveau te volgen. Ook maakt de gemeente gebruik van modelberekeningen waarbij de situatie voor de gehele gemeente inzichtelijk wordt gemaakt. Voor al deze vormen van monitoring geldt dat met de huidige stand van zaken voor luchtkwaliteit het voorgaande jaar in beeld wordt gebracht, in dit geval van het jaar 2019 of 2020 (afhankelijk van moment van actualisatie).

In het verleden werden meetresultaten weergegeven op www.westenweurt.nl. Momenteel worden de gegevens weergegeven in de rapportages “Basisdocument luchtkwaliteit Nijmegen-West” en “Ontwikkeling luchtkwaliteit in Nijmegen – stand van zaken najaar 2019” en eventuele actualisaties. De ontsluiting van de data zal naar alle waarschijnlijkheid weer via een herziene website plaats gaan vinden. Momenteel fungeert <https://www.nijmegen.nl/over-de-gemeente/dossiers/dossier-luchtkwaliteit-nijmegen-west/> als een tussenoplossing.

Bij de verdere uitwerking van het meetplan en keuze van meetlocaties zal de omgeving uitgebreid betrokken worden. Ook zullen de resultaten actief met de omgeving besproken worden. Via jaarrapportages e.d. zullen wij uw gemeenteraad over de voortgang informeren.

Beoogde impact

Met het meetplan wordt beoogd aanvullende informatie te verschaffen over de luchtkwaliteit aan de omgeving en daarmee uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma. Daarbij zal worden aangesloten bij de monitoring van het SLA. Hiermee wordt getracht de gerezen vragen weg te nemen dan wel gepaste acties te ondernemen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Door het opstellen en uitvoeren van het meetplan wordt tenslotte voldaan aan de twee eerdergenoemde raadsmoties.

Graag lichten we het aspect geur wat uitgebreider toe in deze brief. Het uitvoeren van een geuronderzoek is noodzakelijk om de aandacht aan geurklachten te effectueren en een objectieve basis te leggen voor eventuele geurbeperkende maatregelen en geurbeleid. Geurverspreiding en geurklachten staan los van de gezondheidseffecten van eerdergenoemde componenten (NO₂, fijnstof, roet en benzeen). Geurwaarneming en geurklachten veroorzaken echter wel nadrukkelijke aandacht op bedrijfsemissies naar de lucht en op vermeende gezondheidseffecten door de luchtkwaliteit.

Kanttekeningen

Op twee onderdelen wordt afgeweken van de wensen en adviezen van de wijkvertegenwoordiging:

- Afwijking 1: Bewoners willen aanvullend fijnstof meten op een 6e en 7e locatie, te weten in het Waalfront en nabij Neerbosch-Oost. We hebben dit niet overgenomen in het meetplan. De niveaus van fijnstof worden met name bovenlokaal bepaald.

Daarmee voegen extra meetlocaties te weinig extra informatie toe aan het reeds bekende beeld.

- Afwijking 2: Bewoners willen in het meetplan ook toevoegingen over informatieverschaffing (website etc.), de uitkomsten van het onderzoek bedrijfsemissies en klachtenbehandeling en de uitbreiding van het aantal LML-stations. De eerste twee items worden wel kort genoemd in de inleiding van het meetplan, maar worden daar separaat aan het meetplan uitgewerkt. Specifiek voor het onderzoek naar bedrijfsemissies geldt dat deze informatie zo snel mogelijk na het zomerreces beschikbaar komt. Eerdere oplevering is door de complexiteit van de dossiers en de beperkte capaciteit bij ODRN helaas niet mogelijk gebleken. Wat de LML-stations betreft, kunnen we toezeggen dat we het RIVM zullen vragen om mogelijkheden voor verplaatsing of toevoeging van LML-stations. Verdere toezeggingen kunnen we in dit stadium nog niet doen.

Daarnaast hebben we ook landelijk aandacht gevraagd voor de beperkte aanwezige kennis over de mogelijke cumulatie van verschillende stoffen, zoals ook eerder door de omgeving is ingebracht in Nijmegen-West. In de landelijke aanpak van het SLA hebben we aangegeven dat we aandacht missen voor de gezondheidseffecten door cumulatie van verschillende stoffen, bronnen en parameters in de leefomgeving. Zo wordt in de SLA-aanpak bijvoorbeeld wel rekening gehouden met een combinatie van de stoffen NO₂ en fijnstof maar niet met de combinatie met andere stoffen. Ook kunnen dezelfde stoffen afkomstig zijn uit meerdere bronnen, zoals industrie en verkeer. Wij houden u op de hoogte van eventuele voortgang.

Financiën

Voor het uitvoeren van het meetplan is vanaf 2022 structureel jaarlijks € 125.000 aanvullend budget benodigd en in 2022 een extra éénmalig budget van € 180.000. Voor de structurele kosten vanaf 2022 en de extra eenmalige kosten in 2022 zal een voorstel worden gedaan in het kader van de integrale afweging van de Stadsbegroting 2022 en verder.

Deze eenmalige en structurele budgetclaims zijn als volgt in de Stadsbegroting 2022 opgenomen:

Luchtkwaliteit Nijmegen West	2022	2023	2024	2025
	305	125	125	125

Voor de uitvoering van het meetplan geldt daarom het voorbehoud dat de gemeenteraad instemt met de Stadsbegroting 2022 en verder, waarin de aanvullende budgetten zijn opgenomen.

Na vaststelling van het meetplan en beschikbaar stellen van de benodigde budgetten zal uitvoering gegeven worden aan de geplande acties uit het meetplan. Bij de verdere uitwerking van het meetplan en keuze van meetlocaties zal de omgeving uitgebreid betrokken worden.

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlage(n)

- Meetplan Luchtkwaliteit Nijmegen-West; juli 2021